

Lina Guðlaug Atladóttir hefur gríðarlegan áhuga á Kína og vill hún draga upp það sem hún kallar rétta mynd af landinu.

FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

Litur á sig sem brúarsmið

Helgi Steinar Gunnlaugsson
helgisteinar
@frettabladid.is

Lina Guðlaug Atladóttir fór fyrst til Kína árið 2003 í þeim tilgangi að sækja dóttur sína sem hún hafði ætlað. Í þeirri ferð kolféll hún fyrir landinu. Lina gaf nýlega út bókina Rót, sem er nokkurs konar leiðarvisir fyrir Íslendinga og inniheldur allt sem við þurfum að vita um Kína.

Lina Guðlaug ólst upp sem mikill lestrarhestur og las hún meðal annars bækur Pearl S. Buck um Kína af gríðarlegum áhuga. Á þeim tíma lét hún sig dreyma um fjarlæg lönd en gat ekki ímyndað sér að hún myndi nokkurn tíma heim-sækja austríu. Ferðalög hennar á unglingsárum voru ævintýraferðir með lestum um Evrópu.

Árið 2003 var hún svo sest í breiðpotu á leið í sína fyrstu ferð til Kína. Hún hafði þá verið búin að ætla að kínverska stelpu og var á leiðinni út til að sækja hana. Hún segist muna mjög vel eftir því þegar hún sat í flugvélinni og fylgdist grannt með á skjánum þegar vélin flaug yfir Úralfjöllin í Rússlandi. Þá hafi hún einmitt munað eftir gömlu kortabókinni, vafinni í bláköflótt hlífðarplast eins og tíðkaðist á hennar yngri árum, en strax í barnaskóla myndaði Lina sterk tengsl við landfræði.

Lina segir að ferðin hafi verið mjög eftirminnileg og ástandið í Kína nokkuð svipað því sem við þekkjum í dag. „Ég fer í mína fyrstu ferð til Kína þarna rétt eftir fyrsta SARS-faraldurinn. Ég var búin að biða í tvo mánuði með að fá að leggja af stað því það var sama ástand þá og er í dag. Landið var bara lokað.“

Einstakt tækifæri

Fjórum árum seinna, árið 2007, var hún aftur á leiðinni til Kína og í þetta skipti fékk hún að leiða litlu

Alls staðar var áhugi á Kína, en það vantaði þekkingu og mér fannst ég hafa svo gríðarmikla þekkingu sem ég vildi miðla.

Lina Guðlaug Atladóttir

fimm ára stelpuna sína um borð í stóru breiðpotuna. Lina segir að sú ferð hafi verið nokkurs konar uppspretta að bókinni hennar Rót, því það var einmitt þá sem hún byrjaði að afla sér allra þeirra heimilda sem enduðu í bókinni. Ákvörðunin um að skrifa bókina hafi hins vegar komið mörgum árum seinna.

Í millitíðinni byrjaði Lina svo að læra Austur-Asíufræði við Háskóla Íslands. Hluti af því námi felur í sér skiptinám í Kína og skrifaði hún lokaritgerð sína um neytendamarkaðinn í Kína. Eftir að hafa lokið námi byrjaði Lina svo að skrifa bókina.

Lina segist alltaf hafa viljað fara hún aftur á leiðinni en hafði aldrei haft tíma til þess hér áður

fyrir. „Maður lætur ekkert setja sig í einhvern bás bara af því maður er kominn á einhvern aldur, hvort sem það er yngra fólk eða eldra fólk. Mér finnst mjög gott að vera smá fyrirmynd og ég naut mín afskaplega vel sem skiptinemi, þó svo að allir krakkarnir þarna væru helmingi yngri en ég,“ segir Lina og hlær.

„Ég bara naut mín frá því ég lenti og þar til ég fór aftur heim, þrátt fyrir að þetta væri oft og tíðum gríðarlega krefjandi. Námið var til dæmis alveg sérstaklega krefjandi en allt í tengslum við það að upplifa nýtt samfélag var bara ótrúlega spennandi,“ segir Lina.

Hún segist hafa fengið einstakt tækifæri til að fylgjast með samfélagi takast á við miklar breytingar og að slíkt sé eitthvað sem þekktist ekki í okkar nútímasögu. Það brann mjög á henni að koma öllu því sem hún sá, til skila á sem bestan hátt. Það skipti hana miklu máli að miðla þekkingu sinni áfram.

Mikill áhugi á Kína

Lina segir einnig að hún hafi fundið fyrir miklum áhuga frá öllum sem hún talaði við, hvort sem það var hér heima eða úti í Bretlandi. „Alls staðar var áhugi á Kína, en það vantaði þekkingu og mér fannst ég hafa svo gríðarmikla þekkingu sem ég vildi miðla.“ Hún bætir við að hún hafi einnig viljað draga upp það sem hún kallar rétta mynd af Kína, en ekki þessa einslitu mynd sem svo margir hafa af landinu.

Upprunalega hafði Lina ekki mikinn áhuga á Kína og var það ekki land sem snerti hana á neinn sérstakan hátt. „Þegar ég var ungl-ingur að alast upp þá hafði ég litinn áhuga á Kína maóismans og það var bara lítið rætt um Kína. Það eina sem ég man eftir varðandi tengsl Íslands við Kína er að það voru Kína-skór sem fengust í Hag-

kaup og svo var reyndar haldin listmunasýning á Kjarvalsstöðum sem ég man vel eftir,“ segir Lina.

Hún segir að Íslendingar og Kínverjar eigi margt sameiginlegt og hefur hún sérstaklega tekið eftir því eftir að hafa unnið með íslenskum hönnuðum. Ákveðin minni-máttarkennd hafi verið ríkjandi í báðum löndum og tíðkaðist það áður fyrr að fela uppruna þjóðarinnar. Það var ákveðin hugsun að með því að notast meira við erlend nöfn þá ættu vörumerki markaðsmöguleika á alþjóðlegum markaði.

„Menn voru alltaf að fela íslenska upprunann en núna er hann talinn styrkleiki og það er kannski það sem tekur við í Kína í framtíðinni. Þó svo að nútímavæðingin sé að eiga sér stað á ljósraða í Kína þá tekur alltaf tíma að byggja upp sjálfstraust,“ segir Lina og bætir við að skortur á sjálfstrausti eigi það til að skapa ákveðin þjóðarrembing.

Ástriðuverkefni

Að lokum segir Lina að bókina hennar, Rót, sé lýsandi dæmi um samband hennar við Kína. Hún tekur það fram að bókinni hafi fyrst og fremst verið ástriðuverkefni og hún segi umbúðalaust frá. Það var skýr stefna hjá henni að lesur bókarnar væri ákveðin upplifun fyrir lesandann.

„Ég lit á mig sem brúarsmið á milli Íslands og Kína. Ég er að byggja brýr á milli menningarheima og þessi brú var alveg svakalega löng og var átta ár í byggingu, sem er ekki mjög kínverskt. Þeir hefðu örugglega byggt brú á átta dögum,“ segir Lina og brosir.

„Mér finnst bara að það skipti miklu máli að það sé til brú og svo ræður þú hvort þú ferð yfir hana eða ekki. En ef þú hefur einhverja hæfileika eða þekkingu þá skiptir líka miklu máli að hafa sjálfstraustið til að koma því á framfæri,“ segir Lina. ■

Ég fer í mína fyrstu ferð til Kína þarna rétt eftir fyrsta SARS-faraldurinn.

Lina Guðlaug Atladóttir